

Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor privind Inițiativa Republicii Franceze în vederea adoptării deciziei Consiliului referitoare la utilizarea tehnologiei informației în domeniul vamal (5903/2/09 REV 2)

(2009/C 229/03)

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 286,

având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolul 8,

având în vedere Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date ⁽¹⁾,

având în vedere Decizia-cadru 2008/977/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind protecția datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală ⁽²⁾,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date ⁽³⁾ și, în special, articolul 41 al acestuia,

ADOPTĂ PREZENTUL AVIZ:

I. INTRODUCERE

Consultarea AEPD

- Inițiativa Republicii Franceze în vederea adoptării deciziei Consiliului referitoare la utilizarea tehnologiei informației în domeniul vamal a fost publicată în Jurnalul Oficial la 5 februarie 2009 ⁽⁴⁾. Nu a fost solicitată consilierea AEPD cu privire la această inițiativă nici de către statul membru care a propus-o, nici de către Consiliu. Cu toate acestea, Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne din cadrul Parlamentului European i-a solicitat AEPD să formuleze observații pe marginea inițiativei Franței, în conformitate cu articolul 41 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, în contextul avizului Parlamentului European cu privire la inițiativă. În cazurile similare ⁽⁵⁾, în care AEPD a emis un aviz cu privire la propria inițiativă, prezentul aviz trebuie să fie de asemenea considerat drept o reacție la solicitarea Parlamentului European.
- În opinia AEPD, prezentul aviz ar trebui menționat în preambulul la decizia Consiliului, în același mod în care avizul acesteia este menționat într-o serie de instrumente juridice adoptate pe baza unei propuneri a Comisiei.
- Chiar dacă, în cazul unui stat membru care preia inițiativa privind o măsură legislativă în conformitate cu titlul VI din Tratatul UE, nu este stipulată nicio obligație legală de a

solicita consilierea AEPD, normele aplicabile nici nu împiedică solicitarea unei asemenea consilieri. AEPD își exprimă regretul că nici Republica Franceză, nici Consiliul nu i-au solicitat consilierea în cazul de față.

- AEPD subliniază faptul că, datorită evoluțiilor în curs în privința propunerii în cadrul Consiliului, observațiile prezentate în prezentul aviz se bazează pe versiunea propunerii din 24 februarie 2009 (5903/2/09 REV 2), care a fost publicată pe site-ul web al Parlamentului European ⁽⁶⁾.
- AEPD a identificat nevoia de explicații suplimentare cu privire la justificarea inițiativei în sine, precum și cu privire la unele articole și mecanisme specifice din cadrul inițiativei. AEPD își exprimă regretul cu privire la absența unui studiu de impact sau a unei expuneri de motive care să însoțească inițiativa. Aceasta reprezintă un element necesar care consolidează transparența și, în general, calitatea procesului legislativ. Informațiile explicative ar facilita, de asemenea, evaluarea unei serii de sugestii din cadrul propunerii, de exemplu în ceea ce privește necesitatea și justificarea accesului la SIV care urmează să fie acordat Europol și Eurojust.

- AEPD a luat în considerare Avizul 09/03 emis, la 24 martie 2009, de Autoritatea comună de control al vămilor cu privire la proiectul de decizie a Consiliului privind utilizarea tehnologiei informației în domeniul vamal.

Propunerea și contextul acesteia

- Cadrul juridic pentru Sistemul de Informații al Vămilelor (denumit în continuare „SIV”) este reglementat în momentul de față atât de instrumente din primul pilon, cât și de instrumente din al treilea pilon. Cadrul juridic al celui de al treilea pilon care reglementează sistemul constă în principal din Convenția din 26 iulie 1995, încheiată în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, privind utilizarea tehnologiei informației în domeniul vamal [denumită în continuare „Convenția” ⁽⁷⁾], precum și din protocoalele din 12 martie 1999 și 8 martie 2003.
- Mecanismele existente privind protecția datelor implică aplicarea Convenției Consiliului Europei pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal din 28 ianuarie 1981 (denumită în continuare „Convenția nr. 108 a Consiliului Europei”). În plus, Decizia-cadru 2008/977/JAI se aplică SIV în temeiul propunerii.

⁽¹⁾ JO L 281, 23.11.1995, p. 31.

⁽²⁾ JO L 350, 30.12.2008, p. 60.

⁽³⁾ JO L 8, 12.1.2001, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 29, 5.2.2009, p. 6.

⁽⁵⁾ A se vedea, cel mai recent, Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor privind Inițiativa a 15 state membre în vederea adoptării unei decizii a Consiliului privind consolidarea Eurojust și modificarea Deciziei 2002/187/JAI, JO C 310, 5.12.2008, p. 1.

⁽⁶⁾ http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/organes/libe/libe_20090330_1500.htm

⁽⁷⁾ JO C 316, 27.11.1995, p. 33.

9. Partea sistemului care ține de primul pilon este reglementată de Regulamentul (CE) nr. 515/97 al Consiliului din 13 martie 1997 privind asistența reciprocă între autoritățile administrative ale statelor membre și cooperarea dintre acestea și Comisie în vederea asigurării aplicării corespunzătoare a legislației din domeniile vamale și agricole ⁽¹⁾.
10. Obiectivul Convenției SIV, în conformitate cu dispozițiile articolului 2 alineatul (2), a fost acela de a „ajuta la prevenirea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor grave împotriva legislațiilor naționale întărind, printr-o rapidă difuzare a informațiilor, eficacitatea procedurilor de cooperare și de control ale autorităților vamale ale statelor membre”.
11. În conformitate cu Convenția SIV, Sistemul de Informații al Vămirilor este format dintr-o bază de date centrală accesibilă prin terminalele aflate în fiecare din statele membre. Alte trăsături principale sunt următoarele:
- Convenția SIV prevede că SIV poate include numai date, inclusiv date cu caracter personal, necesare atingerii scopului, din următoarele categorii: (a) mărfuri; (b) mijloace de transport; (c) întreprinderi; (d) persoane; (e) tendințe de fraudă; (f) competențe disponibile ⁽²⁾;
  - statele membre stabilesc elementele care urmează să fie incluse în SIV corespunzătoare fiecăreia dintre ultimele trei categorii, în măsura în care această acțiune este necesară pentru atingerea obiectivului sistemului. Datele cu caracter personal nu trebuie în niciun caz să fie introduse în ultimele două categorii. Accesul direct la datele cuprinse în Sistemul de Informații al Vămirilor este rezervat în momentul de față exclusiv autorităților naționale desemnate de fiecare stat membru. Aceste autorități naționale sunt autorități vamale, dar pot include în egală măsură alte autorități abilitate, în conformitate cu actele cu putere de lege, normele administrative și procedurile statului membru respectiv, să acționeze în vederea atingerii obiectivului Convenției;
  - statele membre pot utiliza datele din Sistemul de Informații al Vămirilor numai pentru a atinge obiectivul Convenției; cu toate acestea, sub rezerva unei autorizări prealabile și a condițiilor impuse de către statul membru care le-a introdus în sistem, acestea pot să utilizeze respectivele date, în scop administrativ sau în alt scop. A fost instituită o autoritate comună de control pentru a supraveghea partea din SIV care ține de al treilea pilon.
12. Inițiativa Franței, care se bazează pe articolul 30 alineatul (1) litera (a) și articolul 34 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană, este menită să înlocuiască Convenția SIV, precum și Protocolul din 12 martie 1999 și Protocolul din 8 martie 2003 pentru a alinia partea din sistem care ține de al treilea pilon la instrumentele primului pilon.
13. Cu toate acestea, propunerea depășește cadrul înlocuirii textului Convenției SIV cu o decizie a Consiliului. Aceasta modifică un număr semnificativ de dispoziții ale Convenției și extinde actualul domeniu de acces la SIV prin acordarea accesului pentru Europol și Eurojust. În plus, propunerea include dispoziții similare cu privire la funcționarea SIV, astfel cum se prevede în Regulamentul (CE) nr. 766/2008 menționat anterior, de exemplu în măsura în care este vizată crearea unei baze de date pentru identificarea dosarelor vamale (capitolul VI).
14. De asemenea, propunerea ține seama de noi instrumente juridice precum Decizia-cadru 2008/977/JAI și Decizia-cadru 2006/960/JAI din 13 decembrie 2006 privind simplificarea schimbului de informații și date operative între autoritățile de aplicare a legii ale statelor membre ale Uniunii Europene ⁽³⁾.
15. Propunerea vizează, printre altele:
- consolidarea cooperării între autoritățile vamale, prin stabilirea de proceduri conform cărora administrațiile vamale să poată acționa în comun și să poată face schimb de date cu caracter personal și de alte date referitoare la activitățile de trafic ilicit, utilizând noi tehnologii pentru gestionarea și transmiterea unor astfel de informații. Aceste operațiuni de prelucrare fac obiectul dispozițiilor Convenției nr. 108 a Consiliului European, al Deciziei-cadru 2008/977/JAI și al principiilor incluse în Recomandarea R (87) 15 a Comitetului de Miniștri al Consiliului European din 17 septembrie 1987, care reglementează utilizarea datelor cu caracter personal în sectorul polițienesc;
  - creșterea gradului de complementaritate cu acțiunile întreprinse în contextul cooperării cu Europol și Eurojust, permițând accesul acestor organisme la Sistemul de Informații al Vămirilor.
16. În acest context, obiectivul SIV, în conformitate cu articolul 1 din propunere, este acela de a „ajuta la prevenirea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor grave împotriva legislațiilor naționale, întărind, printr-o mai rapidă difuzare a informațiilor, eficacitatea procedurilor de cooperare și de control ale autorităților vamale ale statelor membre”. Această dispoziție reflectă în mare măsură articolul 2 alineatul (2) din Convenția SIV.
17. Pentru a atinge acest obiectiv, propunerea extinde domeniul de utilizare a datelor SIV, incluzând căutări în sisteme și posibilitatea de a efectua analize strategice sau operaționale. AEPD ia act de extinderea scopului și a listei de categorii de date cu caracter personal care urmează să fie colectate și prelucrate, precum și de extinderea listei de persoane vizate care au acces direct la SIV.

⁽¹⁾ JO L 82, 22.3.1997, p. 1.

⁽²⁾ Propunerea adaugă o nouă categorie: (g) reținerea, punerea sub sechestru sau confiscarea articolelor.

⁽³⁾ JO L 386, 29.12.2006, p. 89.

Punctele centrale ale avizului

18. Având în vedere rolul său actual de autoritate de control pentru partea centrală din partea din SIV care ține de primul pilon, AEPD este în special interesată de inițiativă și de recente evoluții din cadrul Consiliului privind conținutul acesteia. AEPD pune accentul pe nevoia de a asigura o abordare coerentă și cuprinzătoare pentru a alinia părțile din sistem care țin de primul și al treilea pilon.
19. AEPD ia act de faptul că propunerea implică diferite aspecte privind drepturile fundamentale, în special protecția datelor cu caracter personal, precum și dreptul la informare și alte drepturi ale persoanelor vizate.
20. În ceea ce privește actualul sistem de protecție a datelor din Convenția SIV, AEPD trebuie să menționeze că o serie de dispoziții ale Convenției actuale au necesitat modificări și actualizare, având în vedere că acestea nu mai respectă actualele cerințe și standarde privind protecția datelor. AEPD profită de această ocazie pentru a sublinia că asigurarea unui înalt nivel de protecție a datelor cu caracter personal și punerea în aplicare mai eficientă a acestuia ar trebui să fie considerate drept o condiție prealabilă esențială pentru îmbunătățirea activității SIV.
21. După câteva observații generale, prezentul aviz urmează să abordeze în principal următoarele chestiuni relevante din punct de vedere al protecției datelor cu caracter personal:
- garanțiile privind protecția datelor în sistem;
  - baza de date pentru identificarea dosarelor vamale;
  - accesul Eurojust și Europol la sistem (proporționalitatea și necesitatea accesului care urmează să fie acordat acestor organisme);
  - modelul de supraveghere pentru SIV în ansamblul său;
  - lista autorităților care beneficiază de acces la SIV.

II. OBSERVAȚII GENERALE*Coerența dintre părțile din sistem care țin de primul și al treilea pilon*

22. După cum s-a menționat în observațiile introductive, AEPD este în special interesată de noile evoluții privind partea din SIV care ține de al treilea pilon, având în vedere că acesta exercită deja sarcini de supraveghere pentru partea centrală din partea care ține de primul pilon, în conformitate cu noul Regulament (CE) nr. 766/2008 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ în vederea asigurării aplicării corespunzătoare a legislației din domeniile vamal și agricol.
23. În acest context, AEPD dorește să atragă atenția legislatorului asupra faptului că a făcut deja observații cu privire la chestiunile referitoare la supravegherea părții

din SIV care ține de primul pilon într-o serie de avize, în special în avizul său din 22 februarie 2007 ⁽²⁾.

24. În avizul respectiv, AEPD a subliniat faptul că „crearea și actualizarea diferitelor instrumente care au ca scop întărirea cooperării comunitare, de exemplu SIV, atrag după sine o creștere a schimbului de informații cu caracter personal care vor fi inițial colectate și schimbate ulterior cu autoritățile administrative ale statelor membre și, în unele cazuri, cu țări terțe. Prelucrarea și comunicarea ulterioară a informațiilor cu caracter personal poate include informații privind implicarea pretinsă sau confirmată a unor persoane fizice în acțiuni contravenționale în domeniul operațiunilor vamale și agricole [...]. În continuare, importanța sa este mărită dacă se ia în considerare tipul de date colectate și comunicate, în special suspiciunile privind persoane fizice care au fost implicate în contravenții, respectiv finalitatea și rezultatul prelucrărilor.”

Nevoia unei abordări strategice a SIV în ansamblul său

25. AEPD subliniază faptul că, spre deosebire de modificările introduse prin Regulamentul (CE) nr. 766/2008 la instrumentele primului pilon care reglementează SIV, propunerea prevede o revizuire completă a Convenției SIV, care îi oferă legislatorului posibilitatea de a avea o mai bună viziune de ansamblu pentru întregul sistem, pe baza unei abordări coerente și cuprinzătoare.
26. Din punctul de vedere al AEPD, abordarea respectivă trebuie să fie orientată spre viitor. Noile evoluții precum adoptarea Deciziei-cadru 2008/977/JAI și (eventuala) viitoare intrare în vigoare a Tratatului de la Lisabona ar trebui să se reflecte în mod corespunzător și să fie luate în considerare atunci când se ia decizia cu privire la conținutul propriu-zis al propunerii.
27. În ceea ce privește intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, AEPD atrage atenția legislatorului asupra nevoii de analiză profundă cu privire la eventualele efecte pe care abolirea structurii pe piloni a UE ar putea să o aibă asupra SIV atunci când Tratatul de la Lisabona intră în vigoare, având în vedere că sistemul se bazează actualmente pe o combinație de instrumente din primul și al treilea pilon. AEPD regretă lipsa de informații explicative cu privire la această importantă evoluție viitoare, care ar afecta în mod semnificativ cadrul juridic care va reglementa SIV pe viitor. Într-un sens mai larg, AEPD formulează o întrebare cu privire la oportunitatea, în cazul în care legislatorul amână revizuirea până la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, a evitării oricăror eventuale incertitudini juridice.

AEPD pledează pentru coerența cu alte sisteme la scară largă

28. Din punctul de vedere al AEPD, înlocuirea Convenției SIV în ansamblul său oferă, de asemenea, o bună oportunitate de a asigura coerența SIV cu alte sisteme și mecanisme care s-au dezvoltat de la adoptarea convenției. În acest sens, AEPD pledează pentru coerență și în privința unui model de supraveghere cu alte instrumente juridice, în special cu cele care instituie Sistemul de Informații Schengen II și Sistemul de Informații privind Vizele.

⁽¹⁾ JO L 218, 13.8.2008, p. 48.

⁽²⁾ Avizul din 22 februarie 2007 privind propunerea de regulament [COM(2006) 866 final], (JO C 94, 28.4.2007, p. 3).

Raportul cu Decizia-cadru 2008/977/JAI

29. AEPD salută faptul că propunerea ține seama de Decizia-cadru privind protecția datelor cu caracter personal, având în vedere schimbul de date dintre statele membre care se desfășoară în cadrul SIV. Articolul 20 din propunere stipulează clar faptul că Decizia-cadru 2008/977/JAI se aplică protecției schimbului de date în conformitate cu prezenta decizie, sub rezerva unor dispoziții contrare în această decizie. AEPD ia act, de asemenea, de faptul că propunerea face trimitere la decizia-cadru și în partea dispozitivă, de exemplu la articolul 4 alineatul (5), care stipulează că datele enumerate la articolul 6 din Decizia-cadru 2008/977/JAI nu se includ, la articolul 8 privind utilizarea datelor obținute din SIV pentru atingerea obiectivului menționat la articolul 1 alineatul (2) din decizie, la articolul 22 din propunere care vizează drepturile persoanelor în ceea ce privește datele cu caracter personal din SIV și la articolul 29, care se referă la responsabilități și obligații.
30. AEPD consideră că principiile și conceptele instituite de respectiva decizie-cadru sunt potrivite în contextul SIV și prin urmare ar trebui să fie aplicabile atât din motive de securitate juridică, cât și din motive de coerență între regulile juridice.
31. Acestea fiind menționate, AEPD subliniază, cu toate acestea, faptul că legislatorul ar trebui să prevadă garanțiile necesare că, în așteptarea punerii în aplicare integrale a Deciziei-cadru 2008/977/JAI, în conformitate cu dispozițiile finale ale acesteia, nu va fi detectată nicio lacună în sistemul de protecție a datelor. Cu alte cuvinte, AEPD dorește să sublinieze că este în favoarea abordării în cadrul căreia garanții necesare și adecvate sunt puse în aplicare înainte de desfășurarea unor noi schimburi de date.

III. OBSERVAȚII SPECIFICE*Garanții privind protecția datelor*

32. AEPD consideră că punerea în aplicare eficientă a dreptului la protecția datelor și dreptul la informare reprezintă elemente esențiale pentru funcționarea adecvată a Sistemului de Informații al Vămilelor. Garanțiile privind protecția datelor nu sunt necesare numai pentru a asigura protecția eficientă a persoanelor care fac obiectul SIV, dar ar trebui, de asemenea, să servească la facilitarea unei funcționări adecvate și mai eficiente a sistemului.
33. AEPD atrage de asemenea atenția legislatorului asupra faptului că nevoia de garanții solide și eficiente privind protecția datelor este și mai evidentă atunci când se consideră că SIV este o bază de date întemeiată mai degrabă pe „suspiciuni” decât pe convingeri sau pe alte decizii juridice sau administrative. Această situație este reflectată la articolul 5 din propunere, care stipulează că „datele referitoare la categoriile menționate la articolul 3 se introduc în Sistemul de Informații al Vămilelor doar în scopul observării și informării, al supravegherii discrete, al controalelor specifice și al analizei operaționale sau strategice. În sensul acțiunilor propuse (...), datele cu caracter personal (...) pot fi introduse în Sistemul de Informații al Vămilelor numai în cazul în care, în special pe baza unor activități ilegale prealabile, există indicii concrete sugerând că persoana respectivă a comis sau că este în curs de a comite ori că va comite infracțiuni grave împotriva legislațiilor naționale.” Având în vedere această

caracteristică a SIV, propunerea necesită garanții echilibrate, eficiente și actualizate în materie de protecție a datelor cu caracter personal și de mecanisme de control.

34. În ceea ce privește dispozițiile specifice din propunerea privind protecția datelor cu caracter personal, AEPD ia act de eforturile depuse de legislator pentru a furniza mai multe garanții decât cele disponibile în Convenția SIV. Cu toate acestea, AEPD trebuie să mai exprime o serie de preocupări serioase cu privire la dispozițiile referitoare la protecția datelor și în special cu privire la punerea în aplicare a principiului limitării scopului.
35. De asemenea, ar trebui să se menționeze în acest context faptul că observațiile referitoare la garanțiile privind protecția datelor din prezentul aviz nu se limitează numai la dispozițiile care modifică sau extind domeniul de aplicare a Convenției SIV, ci privesc, de asemenea, părți care sunt copiate din actualul text al convenției. Motivul pentru această stare de fapt, după cum se menționează în observațiile generale, este că, din punctul de vedere al AEPD, unele dintre dispozițiile Convenției nu par a mai satisface actualele cerințe privind protecția datelor, iar inițiativa Franței reprezintă o bună oportunitate pentru a avea o nouă perspectivă asupra sistemului în ansamblul său și pentru a asigura nivelul adecvat de protecție a datelor, echivalent celui din partea sistemului care ține de primul pilon.
36. AEPD ia notă cu satisfacție de faptul că numai o listă închisă și completă a datelor cu caracter personal poate fi inclusă în SIV. De asemenea, AEPD salută faptul că propunerea furnizează o definiție mai extinsă a termenului „date cu caracter personal”, prin comparație cu Convenția SIV. În conformitate cu articolul 2 alineatul (2) din propunere, termenul „date cu caracter personal” înseamnă orice informații privind o persoană fizică identificată sau identificabilă („persoana vizată”); o persoană identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un număr de identificare sau la unul sau mai mulți factori specifici identității sale fizice, psihologice, psihice, economice, culturale sau sociale.
- Limitarea scopului*
37. Un exemplu de dispoziții care ridică probleme serioase privind protecția datelor este articolul 8 din propunere, care stipulează că statele membre pot utiliza datele obținute din Sistemul de Informații al Vămilelor numai pentru atingerea obiectivului menționat la articolul 1 alineatul (2). Cu toate acestea, statele membre pot să utilizeze respectivele date în scop administrativ sau în alt scop, sub rezerva unei autorizări prealabile și a oricăror condiții impuse de către statul membru care a introdus datele în sistem. O astfel de utilizare în alt scop trebuie să respecte actele cu putere de lege, normele administrative și procedurale ale statului membru care caută să utilizeze datele în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/977/JAI. Această dispoziție privind utilizarea datelor obținute din SIV este esențială pentru structura sistemului și prin urmare necesită o atenție specială.
38. Articolul 8 din propunere face trimitere la articolul 3 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/977/JAI, care abordează „Principii de legalitate, proporționalitate și scop”. Articolul 3 din decizia-cadru stipulează următoarele:

„1. Datele cu caracter personal pot fi colectate de autoritățile competente numai în scopuri specifice, explicite și legitime în cadrul sarcinilor lor și pot fi prelucrate doar în scopurile pentru care au fost colectate. Prelucrarea datelor trebuie să fie legală și adecvată, relevantă și să nu fie excesivă în raport cu scopurile pentru care au fost colectate.

2. Prelucrarea suplimentară într-un alt scop este permisă în măsura în care:

- (a) este compatibilă cu scopul în care au fost colectate datele;
- (b) autoritățile competente sunt autorizate să prelucreză astfel de date în acest alt scop, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile; și
- (c) prelucrarea este necesară și proporțională în raport cu acest alt scop.”

39. Fără a aduce atingere aplicării articolului 3 alineatul (2) din Decizia-cadru 2008/977/JAI care prevede condițiile generale în care prelucrarea în alt scop poate fi permisă, AEPD atrage atenția asupra faptului că dispozițiile de la articolul 8 din propunere, prin permiterea utilizării datelor din SIV în orice eventual scop administrativ sau în alt scop care nu a fost definit de propunere, ridică problema respectării cerințelor de protecție a datelor, în special a principiului limitării scopului. În plus, instrumentele din primul pilon nu permit o asemenea utilizare generală. Prin urmare, AEPD solicită specificarea scopurilor în care pot fi utilizate datele. Aceasta este de o importanță vitală din perspectiva protecției datelor, deoarece abordează principiile de bază ale utilizării datelor în sistemele la scară largă: „datele ar trebui să fie utilizate numai în scopuri bine definite și clar limitate reglementate de cadrul juridic”.

Transferul de date către țări terțe

40. Articolul 8 alineatul (4) din propunere se referă la datele care urmează să fie transferate către țări terțe sau organizații internaționale. Respectiva dispoziție stipulează că, „sub rezerva autorizării prealabile a statului membru care le-a introdus în sistem și a oricăror condiții pe care acesta le-a impus, datele obținute din SIV pot fi transferate (...) unor state terțe, precum și unor organizații internaționale sau regionale care doresc să le utilizeze. Fiecare stat membru ia măsuri speciale pentru a asigura securitatea acestor date atunci când ele sunt transferate către servicii situate în afara teritoriului propriu. Detaliile referitoare la aceste măsuri trebuie să fie transmise autorității comune de control menționate la articolul 25.”
41. AEPD ia act de faptul că articolul 11 din Decizia-cadru privind protecția datelor cu caracter personal se aplică în acest context. Cu toate acestea, ar trebui să se sublinieze că, având în vedere caracterul general al aplicării dispozițiilor articolului 8 alineatul (4) din propunere, care în principiu permite statelor membre să transfere datele obținute din SIV unor state terțe, precum și unor organizații internaționale sau regionale care doresc să le utilizeze, garanțiile prevăzute în aceste dispoziții nu sunt nici pe departe suficiente din punct de vedere al protecției datelor cu caracter personal. AEPD solicită o reanalizare a articolului 8 alineatul (4) pentru a se asigura un sistem uniform de

evaluare a caracterului adecvării printr-un mecanism potrivit, de exemplu comitetul la care se face trimitere la articolul 26 din propunere ar putea fi implicat într-o astfel de evaluare.

Alte garanții privind protecția datelor

42. AEPD ia act cu satisfacție de dispozițiile privind modificarea datelor (capitolul IV, articolul 13), care constituie un element important al principiului privind calitatea datelor. AEPD salută în special domeniul de aplicare al respectivelor dispoziții, extins și modificat față de Convenția SIV, ceea ce adaugă în momentul de față rectificarea și ștergerea datelor. De exemplu, articolul 13 alineatul (2) stipulează că, în cazul în care un stat membru furnizor sau Europol constată sau sunt atenționate asupra faptului că datele pe care le-au inclus conțin erori de fapt sau că au fost introduse sau că sunt păstrate contrar dispozițiilor prezentei decizii, acesta modifică, completează, rectifică sau șterge aceste date după caz și informează celelalte state membre și Europol cu privire la aceasta.
43. AEPD ia act de dispozițiile capitolului V privind reținerea datelor, care se bazează în principal pe Convenția SIV și, printre altele, prevede termene pentru reținerea datelor copiate din SIV.
44. Capitolul IX (Protecția datelor cu caracter personal) reflectă multe dintre dispozițiile Convenției SIV. Acesta permite, cu toate acestea, modificarea semnificativă reprezentată de aplicarea Deciziei-cadru privind protecția datelor cu caracter personal în cazul SIV și menționarea la articolul 22 din propunere a faptului că „drepturile persoanelor, în ceea ce privește datele cu caracter personal din Sistemul de Informații al Vămilelor, în special dreptul de acces, dreptul de a rectifica, de a șterge sau de a bloca date, se exercită în conformitate cu actele cu putere de lege, normele administrative și procedurale ale statului membru care pune în aplicare Decizia-cadru 2008/977/JAI și în care aceste drepturi sunt invocate.” În acest context, AEPD dorește să sublinieze în special importanța menținerii procedurii prin care persoanele vizate să își ceară propriile drepturi și să poată solicita accesul în fiecare stat membru. AEPD va analiza cu atenție aspectele practice ale punerii în aplicare a acestui important drept al persoanelor vizate.
45. De asemenea, propunerea extinde domeniul de aplicare a Convenției CIS atunci când este vorba de interzicerea copierii datelor din SIV în alte fișiere de date naționale. Convenția SIV menționează explicit la articolul 14 alineatul (2) că „datele cu caracter personal incluse de alte state membre nu pot fi copiate din SIV în alte fișiere de date naționale”. La articolul 21 alineatul (3), propunerea permite „copierea în sistemele de gestionare a riscurilor utilizate pentru a orienta controalele vamale la nivel național sau copierea într-un sistem de analiză operațională care să permită coordonarea acțiunilor”. În această privință, AEPD împărtășește părerea exprimată de Autoritatea comună de control al vămilelor în Avizul 09/03, în special cu privire la termenul „sisteme de gestionare a riscurilor”, precum și la nevoia de a stipula în continuare când și în ce context ar fi posibilă copierea permisă la articolul 21 alineatul (3).

46. AEPD salută dispozițiile privind securitatea, care sunt esențiale pentru funcționarea eficientă a SIV (capitolul XII).

Baza de date pentru identificarea dosarelor vamale

47. Propunerea adaugă dispoziții privind baza de date pentru identificarea dosarelor vamale (articolele 16-19). Aceasta reflectă crearea bazei de date pentru identificarea dosarelor vamale în instrumentul primului pilon. Deși AEPD nu pune sub semnul întrebării necesitatea unor astfel de baze de date noi în cadrul SIV, aceasta atrage atenția asupra necesității unor garanții adecvate privind protecția datelor. În acest context, AEPD salută faptul că excepția prevăzută la articolul 21 alineatul (3) nu se aplică bazelor de date pentru identificarea dosarelor vamale.

Accesul la SIV pentru Europol și Eurojust

48. Propunerea acordă accesul la sistem pentru Oficiul European de Poliție (Europol) și pentru Unitatea Europeană de Cooperare Judiciară (Eurojust).

49. Înainte de toate, AEPD subliniază nevoia de a defini în mod clar scopul accesului și de a evalua proporționalitatea și necesitatea extinderii accesului. Lipsesc informațiile cu privire la motivarea necesității extinderii accesului la sistem pentru Europol și Eurojust. AEPD subliniază, de asemenea, că, atunci când sunt în joc accesul la bazele de date, funcționalitățile și prelucrarea informațiilor cu caracter personal, există o nevoie clară de a evalua în prealabil nu numai utilitatea unui asemenea acces, ci și necesitatea reală și fondată a unei propuneri de acest tip. AEPD subliniază faptul că nu a fost oferită nicio justificare în privința motivelor.

50. AEPD solicită, de asemenea, includerea în text a unei definiții clare a misiunilor exacte pentru care Europol și Eurojust pot garanta accesul la date.

51. Conform articolului 11, „în limitele mandatului său și în scopul îndeplinirii sarcinilor sale, Europol are dreptul de a avea acces la datele introduse în SIV, de a consulta datele în mod direct, de a introduce datele în sistem”.

52. AEPD salută limitările introduse în propunere, precum, în special:

- supunerea utilizării informațiilor din SIV consimțământului statului membru care a introdus datele în sistem;
- limitările impuse comunicării de date de către Europol unor țări terțe (din nou, numai cu acordul statului membru care a introdus datele în sistem);
- limitarea accesului la SIV (personal autorizat);
- revizuirea de către organismul comun de control a activităților Europol.

53. De asemenea, AEPD ar dori să menționeze că, de fiecare dată când propunerea face trimitere la Convenția Europol, ar trebui să se țină seama de decizia Consiliului în temeiul căreia, începând cu 1 ianuarie 2010, Europol va deveni agenție a UE.

54. Articolul 12 din propunere abordează chestiunea accesului Eurojust la SIV. Acesta stipulează că „Sub rezerva capitolului IX, membrii și asistenții acestora au dreptul, în limitele mandatului lor și în scopul îndeplinirii sarcinilor lor, de a avea acces la datele introduse în SIV în conformitate cu articolele 1, 3, 4, 5 și 6 și de a le consulta.” Propunerea prevede mecanisme privind consimțământul statului membru care a introdus datele, similare cu cele prevăzute pentru Europol. Observațiile anterioare privind nevoia de justificare a necesității de a oferi acces, precum și nevoia de limitări adecvate și necesare în cazul în care este permis accesul se aplică și în cazul Eurojust.

55. AEPD salută limitarea accesului la SIV numai la membrii naționali, la supleanții lor și la asistenții acestora. Cu toate acestea, AEPD ia act de faptul că articolul 12 alineatul (1) se referă numai la membrii naționali și la asistenții acestora, pe când alte alineate de la articolul 12 se referă și la supleanții membrilor naționali. Legislatorii ar trebui să asigure claritatea și coerența în acest context.

Supraveghere – Către un model coerent, constant și cuprinzător

56. În ceea ce privește supravegherea propusă pentru partea din SIV care ține de al treilea pilon, AEPD atrage atenția legislatorului asupra necesității de a asigura o supraveghere constantă și cuprinzătoare a sistemului în ansamblul său. Ar trebui să se țină seama de cadrul juridic complex care reglementează SIV, bazat pe două temeuri juridice și ar trebui să se evite existența a două modele diferite de supraveghere, din motive de claritate juridică și din rațiuni de ordin practic.

57. După cum s-a menționat anterior în aviz, AEPD acționează în momentul de față în calitate de autoritate de supraveghere a părții centrale din partea sistemului care ține de primul pilon. Această situație este conformă articolului 37 din Regulamentul (CE) nr. 515/97, care stipulează că „Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor controlează conformitatea SIV cu Regulamentul (CE) nr. 45/2001”. AEPD ia act de faptul că modelul de supraveghere, astfel cum figurează în propunerea Franței, nu ține seama de acest rol. Modelul de supraveghere se bazează pe rolul autorității comune de control al SIV.

58. Deși apreciază activitățile desfășurate de autoritatea comună de control al SIV, AEPD evidențiază două motive pentru care ar trebui aplicat un model de supraveghere coordonată, conform sarcinilor sale actuale de supraveghere în cadrul altor sisteme la scară largă. În primul rând, un astfel de model ar asigura coerența internă dintre părțile sistemului care țin de primul și al treilea pilon. În al doilea rând, acesta ar asigura coerența cu modelele instituite în cadrul altor sisteme la scară largă. Prin urmare, AEPD recomandă aplicarea pentru SIV, în ansamblul său, a unui model similar celui utilizat în SIS II („supraveghere coordonată” sau „model stratificat”). După cum s-a menționat în avizul AEPD privind partea din SIV care ține de primul pilon, „în cadrul SIS II, legislatorul european a optat pentru o raționalizare a modelului de supraveghere, aplicând modelul stratificat descris mai sus, în ambele medii ale sistemului care țin de primul și cel de-al treilea pilon.”

59. AEPD consideră că cea mai potrivită soluție pentru această situație este introducerea unui sistem mai uniform de supraveghere, modelul deja experimentat bazat pe o structură triplă: autoritățile responsabile de protecția datelor la nivel național, AEPD la nivel central și coordonarea dintre cele două. AEPD este convinsă că înlocuirea Convenției SIV oferă oportunitatea unică de simplificare și de mai multă coerență în supraveghere, în completă armonie cu alte sisteme la scară largă (VIS, SIS II, Eurodac).
60. În cele din urmă, modelul de supraveghere coordonată ține seama, de asemenea, în mai mare măsură, de schimbările care vor fi determinate de intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona și de eliminarea structurii pe piloni a UE.
61. AEPD nu își exprimă punctul de vedere cu privire la eventuala necesitate, determinată de introducerea modelului coordonat de supraveghere, a aplicării unor modificări ale instrumentului primului pilon care reglementează SIV, respectiv Regulamentul (CE) nr. 766/2008, dar AEPD atrage atenția legislatorului asupra nevoii de a analiza acest aspect și din perspectiva coerenței juridice.
- Lista autorităților care beneficiază de acces la SIV*
62. Articolul 7 alineatul (2) prevede obligația fiecărui stat membru de a trimite celorlalte state membre și comitetului la care se face trimitere la articolul 26 o listă a autorităților competente pe care a elaborat-o pentru a avea acces la SIV, specificând pentru fiecare autoritate datele la care poate avea acces și în ce scop.
63. AEPD atrage atenția asupra faptului că propunerea prevede numai că ar trebui să existe un schimb de informații între statele membre cu privire la autoritățile care au acces la SIV și că statele membre ar trebui să informeze comitetul menționat la articolul 26, însă nu s-a prevăzut publicarea unei asemenea liste a autorităților. Este regretabil întrucât publicarea unui asemenea liste ar ajuta la obținerea unei mai bune transparențe și ar crea un instrument practic pentru o supraveghere eficientă a sistemului, de exemplu de către autoritățile responsabile de protecția datelor.
64. AEPD sprijină propunerea de decizie a Consiliului privind utilizarea tehnologiei informației în domeniul vamal. AEPD subliniază faptul că, datorită lucrărilor legislative în curs de desfășurare în cadrul Consiliului, observațiile sale nu se bazează pe textul final al propunerii.
65. AEPD regretă lipsa de documente explicative care ar putea oferi clarificarea și informarea necesare cu privire la obiectivele și specificitatea câtorva dintre dispozițiile propunerii.
66. AEPD pledează pentru acordarea unui atenții sporite în cadrul propunerii nevoii de garanții specifice privind protecția datelor. AEPD ia în considerare o serie de chestiuni în cazul cărora ar trebui asigurate mai bine aspectele practice ale punerii în aplicare a garanțiilor privind protecția datelor, în special în ceea ce privește aplicarea limitării scopului în privința utilizării datelor introduse în SIV. AEPD consideră această măsură drept o condiție prealabilă esențială pentru îmbunătățirea funcționării Sistemului de Informații al Vămirilor.
67. AEPD pledează pentru includerea în propunere a unui model coordonat de supraveghere. Ar trebui să se ia act de faptul că AEPD are în momentul de față sarcini de supraveghere cu privire la partea din sistem care ține de primul pilon. AEPD subliniază faptul că, din motive de coerență și constanță, cea mai bună abordare este aplicarea modelului de supraveghere coordonată și în cadrul părții din sistem care ține de cel de al treilea pilon. Acest model ar asigura, de asemenea, acolo unde este necesar și adecvat, coerența cu alte instrumente juridice care reglementează instituirea și/sau utilizarea altor sisteme IT la scară largă.
68. AEPD solicită mai multe explicații cu privire la necesitatea și proporționalitatea acordării de acces pentru Eurojust și Europol. AEPD subliniază lipsa de informații explicative cu privire la această chestiune în cadrul propunerii.
69. AEPD insistă, de asemenea, asupra consolidării dispozițiilor de la articolul 8 alineatul (4) din propunere cu privire la transferul de date unor state terțe sau unor organizații internaționale. Aceasta include nevoia de a asigura un sistem uniform de evaluare a caracterului adecvării.
70. AEPD solicită introducerea unei dispoziții privind publicarea listei autorităților care au acces la SIV, pentru a crește transparența și pentru a facilita supravegherea sistemului.

IV. CONCLUZII

64. AEPD sprijină propunerea de decizie a Consiliului privind utilizarea tehnologiei informației în domeniul vamal. AEPD subliniază faptul că, datorită lucrărilor legislative în curs de desfășurare în cadrul Consiliului, observațiile sale nu se bazează pe textul final al propunerii.

Adoptat la Bruxelles, 20 aprilie 2009.

Peter HUSTINX

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor